

כף זכות

"והוי דן את כל האדם לכף זכות"

י"ל
לעילוי נשמתם
של מ"ה הרדגני
האסון במידון

גליון מס. 85 | ניסן תשפ"ד | יו"ל ע"י מערכת 'קובץ גליונות' | k.gilyonot@gmail.com

בחדש ניסן, הוא חודש פעיל ורב עשיה. כך שמטבע הדברים אנו נתקלים כאירועים שמעוררים בנו פליאה או תרעומת על אנשים קרובים ורחוקים. בבית ובחצר, במכירה השכונתית ובמאפיית המצות, ביחסי שכנים ובתחנת האוטובסים - אנו פוגשים אנשים שאינם מתנהגים כראוי, על פי דעתנו, וכמעט מבלי לשים לב אנו דנים אותם לכף חובה.

אנו מזמינים אתכם לחוות השנה ניסן מסוג אחר!

ברגעי קושי והתמודדות נסו לעצור, ולמצוא רעיון שיסייע לכם לדון את הזולת, קטן או גדול, לכף זכות. להמליץ עליו יושר בדרך כלשהי שחסייע לכם להתגבר על הכעס כלפיו, ואולי אפילו להגיע לדגשות חיוביים כמו חמלה ורצון לסייע לו.

הצלחתם?

שלחו לנו לכתובת: k.gilyonot@gmail.com את הסיפור בקצרה, והשתתפו בהגדלה על פרסים מיוחדים

נאה רודש, ונאה מקיים!?

אחת ולתמיד!"
ההשאות הללו היו הציטוטים העדינים והראויים להכתב מתוך דבריו שהדהדו ברמה ברחוב השקט.
נדהמתי. פי נפער. המתנה כמעט נשטטה מזרועותי אל תוך השוליוות.
אפילו אני, ברגעי הכאובים ביותר מול בני, לא דיברתי בצורה כזו, איך ייתכן שהוא - היועץ המכובד, שמדבר גבוהה גבוהה על 'דיבור נעים' והבלגה על כעסים' צועק על ילדיו בכזו צורה?
האם הוא עצמו אינו מיישם את כל עצותיו?
האם הרעיונות שהוא משמיע אינם אלא מן השפה ולחץ?
ברור היה לי שאת המתנה איני מעניק לו, ונראה היה לי שעלי גם לעשות שאלת חכם ולברוק האם איני צריך לגשת אל החבר שהמליץ לי עליו בחום ולהזהיר אותו שלא יישלח אליו אנשים נוספים.
לו היה מישוהו שואל אותי האם יש דרך לדון אותו לכף זכות הייתי אומרת נחרצות 'אין דרך כזו'
האם לכם, הקוראים, ישנו איזשהו רעיון?

שנתן לי וההדרכה כיצד לדבר עם בני - בלא כעס ודיבורים חריפים, אלא מתוך הבנה של קשייו וצרכיו, והכלה של השונות שלו, סייעו לי לרכך את ליבו של בני, והוא חזר להתמיד בלימודו, להתנהג ברגישות לאחיו, להתפלל כראוי בבית הכנסת, ועוד.
הייתי נרגש מאוד וגם אסיר תודה. ועל אף ששילמתי סכום לא מבוטל על המפגשים, החלטתי לקנות ליועץ היקר מתנה נוספת, שתבטא את רגשותי.
בחרתי במפית חלולת נאה, צירפתי גם מעמד לברכונים, כתבתי ברכה מעומק ליבי, וכיום חמשי בשעת ערב מאוחרת, פסעתי לכתובתו המוכרת של האיש, כדי להביא את המתנה בעצמי. נכנסתי אל החנייה החשוכה, כשאני נושא את המתנה הארוזה והתגיגית בורועותי, והתקרבתי אל הבניין, כאשר צלילים שעלו מתוכו עצרו אותי.
צעקות. לא, לא צעקות, שאגות, עלו מחלון ביתו של היועץ המדופלם. קולות ניזפה רמים וכעס בלתי מרוסן על ילד, שכל חטאו היה שלא הביט לאן הוא הולך.
"אין לך עיניים?" כך שאג היועץ, "אתה לא יכול להתסכל לאן אתה הולך? אלף פעמים אמרתי לך שאני לא אתן לזה להמשיך ככה! הזהרתי אותך, נכון? עכשיו אלמד אותך לקח

לפני זמן מה נתקלנו בקושי חינוכי רציני עם אחד מבני, שנעשה סרבן ומרדן, הפסיק ליצית למלמדים בחיידר, וגם בבית התנהג באופן שעורריתי, עבר על כללים פשוטים וברורים, שידועים לכל בני המשפחה, ובאופן כללי נראה היה כאילו נכנס עמוק עמוק לגיל ההתבגרות בגיל תשע שנים בלבד...
ניסנו להתמודד עם הבעיה בכוחות עצמינו, אבל לא הצלחנו בכך. נראה היה כאילו שערי מוחו וליבו של הילד נעולים לעונשים ולדברי תוכחה המחזירים לתלם ילדים רגילים...
מכר מבית הכנסת, שחווה בסצנה מכיכה שחוויתי מול הילד (ובה היו מעורבים מספר אסטרונומי של פרוסות קוגל שהעמים על צלחות) המליץ לי לפנות להתייעץ עם יהודי מן השכונה הסמוכה, שעצותיו שוות זהב, הוא גילה לי כי הוא עצמו התייעץ איתו בעבר יותר מפעם אחת, וגם נתן את מספר הטלפון שלו לאנשים נוספים שנתרמו מאוד מן העניין.
"אל תתבייש להעזר", דחק בי, "פנה אליו, ואני בטוח שתודה לי אחר כך".
התביישתי. אבל קבעתי פגישה ככל זאת. ואחר כך עוד אחת. ושלישית אחריה. ולאחר סידרה של כשבע פגישות, שנפרשו על פני קרוב לשלושה חודשים, חשתי כאילו קיבלתי משמים ילד חדש במתנה. העצות הטובות

כיצד ניתן לדון לכף זכות? בין כל שולחי הפתרונות יוגרלו ספרי קריאה בשווי 100 ש"ח

פתרונות יש לשלוח עד יום ראשון מדי שבוע בשעה 18:00. יש לציין שם עיר ומס'

יש לכם סיפור על כף זכות? שלחו לנו! | אימייל: k.gilyonot@gmail.com

ומאותה סיבה גם לא שמע את ברכת השלום של המספר?
 ייתכן כי החבר עבר ניתוח בעיניים ולכן לא ענה לטלפונים וגם לא אמר לו שלום בבית הכנסת הוא פשוט לא ראה אותו... משפחת לרמן, ירושלים.

1. נראה שעובר משהו אישי/משפחתי על החבר ולכן הוא עסוק ולא שם לב. 2. אולי כאמת קרה משהו לפלאפון שלו ומי שהוא ראה בבית כנסת היה תאום שלו... (אגב, קרה לנו פעם מקרה כזה!) משפחת שורמר, מודיעין עילית

אחד מהילדים של יענקל חלה והוא מאושפז כבר למעלה משבוע בבית חולים. בבית כנסת השכונתי התפללו לרפואתו וחילקו תורניות ליד הילד וסידרו עזרה בבית ועם הילדים, ויענקל נעלב מאוד מכך שהמספר לא התייחס בכלל למחלת הילד ולא הציע שום עזרה לאחר כל העזרה שהוא הושיט לו כבואו לעיד. משפחת הלפרין, בני ברק.

תשובות נוספות התקבלו מאת:

מ. גלר; יוסף פליסקין, ירושלים; מ.ר.; משפחת הקלמן; י. הרשלר; משפחת גולד מירושלים; י. דורפמן; משפחת רבי, מודיעין עילית; משפחת גודרוין, ירושלים; ש' א.; וינברגר, מודיעין עילית; משפחת נגר הרצליה; ישראל חיים בלומנטל, ירושלים; א. כהן מודיעין עילית; יוסי ב.

הזוכה השבוע משפחת בנדיקט מרכסים

יענקי, ירידו של המספר, שסייע לו רבות בהגיעו לעיר מגוריו החדשה, החל מתנכר לו. הוא אינו עונה לטלפונים, וגם כאשר רואה אותו המספר ברחוב ומברך אותו לשלום – הוא אינו עונה לו. המספר שנפגע עמוקות החליט לנתק את קשריו עם יענקי. האם ייתכן שטעה ויש דרך לרונ את חברו לכף זכות?

לפניכם לקט תגובות נבחרות מתשובותיהם של הקוראים:

לכבוד עלון כף זכות, תודה על העין הטובה שאתם מלמדים אותנו! יענקי היה קצב רוח בטלפון - כי היה לפני יציאה מהבית ומיהר לאיזשהו מקום. לא ענה לטלפון כי היה טרוד מאד בגלל מצב רפואי/הפלאפון היה מקולקל/ נמחקו לו המספרים ולא יכל לחזור. ואת חברו לא ברך לשלום - כי המשקפיים שלו היו שכורים, או היה טרוד ולא שם לב. משפחת קלמן, ירושלים.

החבר שגר שם וקיבל בברכה את השכן החדש - נפלה עליו טירדה גדולה, טובה או לא עלינו רעה. דבר שמעסיק אותו מבוך ועד ערב. ומשכך לא נשאר לו דקה פנויה אפילו לא לעצמו. ייתכן גם כי אותו חבר נפגע מן המספר, לדוגמא חיתן בן והדייר החדש לא בירכו על כך, זה מאוד פגע בו, ועל כן הוא אינו מאיר לו פנים. משפחת בנדיקט, מרכסים.

תודה רבה על הגליונות המחזקים! הצעה לסוף הסיפור: אולי לחבר הייתה לו ירידה בשמיעה, ולכן הוא לא שמע את הטלפון מצלצל,

ומפתרונותיכם – לסיומו של המעשה...

עמוס וטעון, "ומה קרה כאשר פגשתי אותך ברחוב?" שאלתי חריפות, "פעמיים ראיתי אותך ולא אמרת לי שלום!"

פניו שינו את גוונם. "ראית אותי ברחוב?" הוא שאל.

"כן". אמרתי. "ולא אמרת לי שלום!"

הוא נאנח. "בוא, תכנס", אמר, "זו לא שיחה לחדר מדרגות..."

בכנסתי פנימה נבוך.

"לפני שלוש שנים יצאתי מהבית כבוקר שגרתי, עם שני הילדים שלי, ומכונית שנסעה במהירות מופרות ובניגוד לכללי התנועה פגעה בהם וכי", הוא סיפר בקצרה, כמעט בלקוניות, "אחד הילדים נפצע קשה, ועברו עלינו שישה חודשים מסוייטים של טיפול בו, אבל הוא התאושש ברוך ה', ומלבד כמה צלקות כבר לא נותרו אצלו צלקות למאורע ההוא. אצלי... זה הדברים היו קצת אחרת. התחלתי לפחד לצאת מן הבית ולעבור כבישים - " הוא חיך במבוכה, "סוג של פוסט טראומה אולי, או חרדה... תקופה מסויימת היו חברים מגיעים אלי הביתה כדי להוציא אותי לבית הכנסת, בפרק זמן אחד לקחתי כדורים משככי חרדה כדי להתמודד טוב יותר עם התופעה, אבל לאחרונה אני מנסה להיגמל מהם וכל יציאה מן הבית היא אתגר גדול של התמודדות עם הפחדים שלי. יכול מאוד להיות שכיוון שהייתי מרוכז כל כך בעצמי, כלל לא הבחנתי בכך שאתה פוסע מן העבר השני וקורא בשמי..."

ניכרים דברי אמת, ואני נאלצתי להודות שרעיון כזה כלל לא עלה על דעתי.

"וכי מהיכן שיעלה?" הוא השיב לי, "גם אני לא הייתי יכול לדמיין דבר כזה על עצמי... אני מקווה שעכשיו לפחות אתה מאמין לי".

שלומך? הרבה זמן לא שמעתי ממך... מה דעתכם להגיע אלינו פעם נוספת לסעודת שבת?"

ההזמנה הדהימה אותי.

"אני נמצא מתחת לכניין שלך", אמרתי, "בריון הגעתי להתנצל - "

"להתנצל?" הוא תהה, "על מה?"

כעת הייתי גם אני נבוך, "האמת היא שגם אני שואל את עצמי את אותה שאלה", סיפרתי לו בעודי עולה במדרגות, "אבל כנראה שעלי להתנצל על משהו אם הפסקת לענות לשיחות הטלפון שלי - "

"הפסקתי לענות לשיחות הטלפון שלך?" הוא השתומם, "מה זה עולה על דעתך?"

"אני מתקשר ומתקשר ואתה לא עונה לי", השכתי לו, "לא שמת לב לכך?"

"לא!" הוא אמר בנחרצות, "אני עוקב אחר השיחות שלא נענו בטלפון שלי, ולא ראיתי את מספרך אפילו פעם אחת... אולי המספר אליו אתה מתקשר שגוי?"

הוצאתי את הסלולרי שלי, מצאתי את המספר והקראתי אותו בקול, "זה המספר שלך", אמרתי, "נכון?"

"נכון", הוא אישר, "אבל לא ראיתי שום שיחה ממך מאז שהייתם כאן בשבת..."

לחצתי על כפתור ה'התקשר' בטלפון שלי, אולם כל צלצל לא נשמע מכיוון הסלולרי שכידו של יענקי.

"מחר", מלמלתי, ניתקתי וניסיתי שוב, וגם הפעם לא נשמע מן הצד השני כל צלצל.

"כן החמש שלי נהנה לשחק בהגדרות הטלפון", אמר יענקי ומצחו נחרש תלמים, "תן לי לברוק רגע משהו..." הוא לחץ פה, לחץ שם, ואחר כך הרים אלי מבט נבוך: "כנראה שנכנסת, איכשהו, לרשימה השחורה... לא ידעתי שהתקשרת אלי". הוא לא נראה לי כשקרן, אבל ליכי היה עדיין

האופן בו התעלם ממני יענקי – הכאיב לי מאוד, החלטתי שלא לעזר בו הייתה נחושה. וגם כאשר נתקלתי בקשיים בקבלה לחיידר, ושיערתו שהוא יוכל לעזור לי בכך, לא הצלחתי להכריז את עצמי להתקשר אליו, והערפתי להתגבר על כיישונותי הטבעית ועל המבוכה הכרוכה בפנייה לאנשים זרים.

הפנייה הייתה מכיכה, דרשה ממני הרבה כוחות נפש, אולם להפתעתי ולשמחתי האנשים אליהם פניתי היו נעימים ומאירי פנים, וחשו שליחות של ממש לעזור לחושב חרדי חדש בעיר. מהר מאוד גיליתי גם מספר בני דודים שלישיים בין אנשי הקהילה, ובמהירות רבה דברים התחילו להסתדר על הצד היורר טוב. בני התקבל לחיידר, מצאתי גנון לקטנה, ואחר ממכרי החודשים אף סייע לדעייתי למצוא עבודה.

שבועיים עברו, חשתי את עצמי יציב ומאושר יותר, אבל כאשר ראיתי את יענקי פוסע לעומתי ברחוב, הבחנתי כיצד שפתיו מהודקות ככעס, הרגשתי כאילו כנס בלי חץ. מה עשיתי לו? שאלתי את עצמי, למה הוא כעוס ומריר עד כדי כך?

שחזרתי שוב ושוב את מפגשי עם יענקי, לפני שחל הקרע, ואולי אפילו אפשר לומר – הנתק, ביחסים. ולא הצלחתי למצוא שום עוול שביצעתי. אבל לאט לאט התחלתי להבין שכנראה גם אם אני לא מדע לכך, אכן קרה משהו. אמרתי משהו. עשיתי משהו. שפגע בו מאוד. עד כדי כך שהוא נהגו בי בקירנות כזו...

לאחר מספר ימים בהם התעניתי במחשבות כאלה החלטתי לעשות מעשה. לקום וללכת לביתו של יענקי, לרפוק על הדלת ולדבר איתו ישירות. לשאול מה קרה ומה אייב, ולהתנצל על מה שעוללתי בתום לב וכלי דעת.

אולם לא הספקתי להגיע אליו, שכן צלצל טלפון מצידו הפניע אותי – "שלום!" קולו החרונן, "מה